

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM
2009-12-14
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
21620-09
Enhet 14

KONKURSFÖRENING	
2009-12-14	
Avd	
Dnr	
Does	Aktbil

SÖKANDE
Gluggen Aktiebolag, 556281-5083
Vikingagatan 20
113 42 Stockholm

MOTPART
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, 202100-4789
Box 101 35
100 55 Stockholm

SAKEN
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut av den 26 oktober 2009 upphör härigenom att gälla.

Dok.Id 478662

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) genomför en upphandling avseende digitala medier, ärendenummer 2009-001178. Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling enligt LOU.

Enligt tilldelningsbeslut den 21 oktober 2009 har Sida beslutat att för område A, produktion av film och tv, teckna avtal med andra leverantörer än Gluggen Film & Video AB.

Länsrätten har i beslut den 26 oktober 2009 förordnat att ifrågavarande upphandling tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Gluggen Film & Video AB (bolaget) yrkar, som begäran om överprövning får uppfattas, att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud ska anses uppfylla ställda krav på mycket goda kunskaper i engelska. Bolaget anför i huvudsak följande. I Sidas upphandlingsunderlag, i punkten 5.1.2 framgår vilka krav som ställs på Personal för område A, Produktion av film och tv. I Sidas utvärdering av anbuden sägs att "kunskaper i engelska framgår ej" om de tre personer bolaget erbjuder för olika uppdrag. Eftersom flera anbudsgivare fått samma diskvalificerade omdöme misstänker bolaget att orsaken är en otydligt formulerad kravspecifikation. Det är högst osannolikt att flera bolag gör sig mödan att sammanställa anbud på mellan 28 och 96 sidor för att sedan inte kvalificera sig på grund av bristande kunskaper i engelska. Den luddiga formuleringen i förfrågningsunderlaget att "samtliga personer ska ha mycket goda kunskaper i svenska och engelska" säger inget om hur kunskaperna ska verifieras. Det framgår av bolagets anbud att bolaget har de efterfrågade kunskaperna, både i engelska och i svenska. Den reporter bolaget namngivit, Ingemar Bygdestam,

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 3
21620-09

har t.ex. många års erfarenhet av reportageuppdrag internationellt för framför allt SVT, men också som producent av informations- och marknadsföringsföretag för bl.a. DeLaval International. Detta framgår av insända handlingar. Ingemar Bygdestam har gjort åtskilliga intervjuer på engelska. Han har dessutom varit ansvarig för den internationella marknadsföringen av Stockholmsregionen och turistchef i Stockholm. För bägge dessa uppdrag är mycket goda kunskaper i engelska en absolut förutsättning. Emmanuel Hägglund och Åke Lindblom har även utfört åtskilliga uppdrag internationellt såsom i Mexiko, England, Grekland, Italien, Spanien och Kanada. Detta framgår också av anbudet. De behärskar engelska mycket väl. Emmanuel Hägglund har t.ex. lärarutbildning och har undervisat i engelska. Bolaget undrar vidare hur Sida har kunnat avgöra kompetensen i det svenska språket.

Sida bestrider bolagets yrkande och anför bl.a. följande. Sida har inte brutit mot 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag. Av förfrågningsunderlaget framgick det av avsnitt 3.2 att upphandlingen innehöll ett antal obligatoriska krav och att en förutsättning för att ett anbud skulle komma att prövas, utvärderas och antas var att dessa s.k. skall-krav var uppfyllda. Vidare framgick av avsnitt 3.3 att Sida inledningsvis skulle komma att kontrollera att de obligatoriska administrativa kraven på anbudet var uppfyllda, varefter en prövning skulle ske om anbudet uppfyllde de s.k. kvalificeringskraven som ställdes på leverantören i upphandlingen. Om anbudsgivaren uppfyllde både de obligatoriska administrativa kraven och kvalificeringskraven skulle anbudet komma att prövas vad gällde kraven på tjänsten och till sist utvärderas.

Vad gällde de obligatoriska kvalificeringskraven på anbudsgivaren avseende anbudsgivarens tekniska och yrkesmässiga kapacitet angavs under avsnitt 5.1.2 "Krav på personalen för A Produktion av film och tv" ett krav på att *samtliga* personer anbudsgivaren föreslog inom detta uppdragsområ-

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 4
21620-09

de "skall ha mycket goda kunskaper i svenska och engelska". Även om det naturligtvis alltid är möjligt att ännu mera i detalj precisera vad som avses med ett visst krav i en upphandling, bestrider Sida att förfrågningsunderlaget skulle ha varit otydligt avseende kraven på språkkunskaper utifrån vad som anförts ovan. Förfrågningsunderlaget har i vart fall varit så klart och tydligt utformat att en anbudsgivare kunde avgöra vad Sida tillmätte betydelse vid upphandlingen. Sida har således inte brutit mot någon av principerna som bär upp LOU eller mot gemenskapsrätten på grund av utformningen av förfrågningsunderlaget.

Under tiden fram till sista dag att inkomma med anbud i upphandlingen var det inte någon leverantör som kontaktade Sida med begäran om förtydligande vare sig avseende vad kravet på språkkunskaper i upphandlingen innebar eller hur kravet skulle bedömas. Först efter att Sida meddelat tilldelningsbeslut, där andra anbudsgivare än bolaget tilldelats kontrakt, påstår bolaget att förfrågningsunderlaget varit otydligt formulerat. Bolaget har i upphandlingen haft möjlighet att begära förtydligande avseende kraven i förfrågningsunderlaget, men underlåtit att inkomma med en sådan begäran. Sida ställde i upphandlingen ett uttryckligt krav på *mycket goda kunskaper* i bl.a. engelska. Bolaget kommenterade inte särskilt i anbudet vare sig om eller hur kravet på mycket goda kunskaper i engelska var uppfyllt, vilket ålegat anbudsgivarna i upphandlingen. Även om en i anbudet erbjuden person utfört kortare uppdrag utanför Sverige i engelskspråkiga länder så innebär inte detta att personen nödvändigtvis därigenom också måste anses ha mycket goda kunskaper i engelska. Att det av ett CV framgår att en person utfört uppdrag i icke engelskspråkiga länder visar egentligen ingenting om personens kunskaper i engelska, då personen lika gärna under uppdraget kunnat kommunicera på det aktuella landets språk.

Av bolagets anbud framgår att Ingemar Bygdestam tidigare haft uppdrag som inneburit internationella kontakter, vilket antagligen krävt i vart fall

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 5
21620-09

kunskaper i engelska. Vad avser Emmanuel Hägglund och Åke Lindblom framgår endast att dessa båda utfört uppdrag i *ett* engelskspråkigt land vardera (England respektive Kanada) sedan de påbörjade sin yrkeskarriär, vilket inte kan anses innebära att dessa båda endast därigenom också måste anses ha mycket goda kunskaper i engelska. Den omständigheten att Emmanuel Hägglund undervisat i engelska framgick inte av bolagets anbud. Det framgick överhuvudtaget inte att samtliga tre erbjudna personer hade mycket goda kunskaper i engelska. Sida agerade således korrekt när anbudet inte ansågs kvalificerat att gå vidare i anbudsprövningen.

Kravet på mycket goda kunskaper i svenska språket angavs för att det även var möjligt för utländska leverantörer att inkomma med anbud i upphandlingen. Samtliga ingivna anbud kom från svenska företag med anbud utformade på svenska. Då det inte framkommit annat har Sida utgått från att i anbuden redovisade personer har haft svenska som modersmål eller i vart fall ändå haft sådan bakgrund att kravet på mycket goda kunskaper i svenska var uppfyllt. Sida medger att det hade varit bättre om denna bedömning framgått tydligare.

Bolaget har genmält bl.a. följande. Förfrågningsunderlaget har varit otydligt beträffande hur kravet på mycket goda kunskaper i svenska och engelska skulle verifieras. Det framgår inte om det krävs akademiska betyg, intyg från språkvetare eller om det räcker med att man själv påstår sig ha de efterfrågade kunskaperna. Det är orimligt att bedömningsgrunderna är olika för de två språken.

Sida har i förnyat yttrande anfört bl.a. följande. Samtliga anbud har prövats objektivt utifrån vad som framgått av förfrågningsunderlaget. Huruvida kravet på mycket goda kunskaper i svenska och engelska var uppfyllt prövades utifrån vad respektive anbudsgivare redogjort för i dess anbud. Något krav på särskilda intyg eller motsvarande fanns inte vare sig avseende

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 6
21620-09

svenska eller engelska. De anbudsgivare som tilldelades kontrakt inom område A i upphandlingen hade däremot, vad avser mycket goda kunskaper i engelska, särskilt redogjort för att de uppfyllde språkravet. Någon motsvarighet fanns inte i bolagets anbud. Det bedömdes tillräckligt att de anbudsgivare som tilldelades kontrakt särskilt kommenterat att de uppfyllde kraven på språkkunskaper. Även om det varit bättre om det mer tydligt framgick av förfrågningsunderlaget hur anbudsgivarna skulle redovisa att de uppfyllde kravet på språkkunskaper så var förfrågningsunderlaget i vart fall så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detsamma kunde avgöra vad som tillmättes betydelse vid upphandlingen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget under rubriken 3.2 "Obligatoriska krav" anges följande:

Förfrågningsunderlaget med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav. Förutsättningen för att ett anbud skall kunna prövas, utvärderas och antas är att det framgår av anbudet att dessa s.k. skall-krav är uppfyllda.

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 7
21620-09

Under rubriken 3.3 "Bedömning av inkomna anbud" anges bl.a. följande.

Inledningsvis kommer en kontroll göras av de administrativa kraven. Sedan undersöks om anbuden uppfyller kvalificeringskraven som ställs på leverantören.

Om anbudsgivare uppfyller kraven och bedöms som kvalificerad kommer anbudet att prövas vad gäller kraven på tjänsten, se punkt 7 och till sist utvärderas.

Under rubriken 5 "Krav på anbudsgivaren (kvalificering) anges under avsnitt 5.1.2 "Krav på personalen för A Produktion av film och tv" bl.a. följande.

Anbudsgivaren skall kunna tillhandahålla följande personalkategorier för att utföra uppdrag i enlighet med kraven i detta förfrågningsunderlag.

- Producent
- Fotograf
- Redigerare
- Reporter

En person kan inneha flera av ovan redovisade kompetenser/personalkategorier.

Anbudsgivaren skall föreslå personer med adekvat högskoleutbildning eller motsvarande kunskaper inhämtade på annat sätt samt minst två års yrkeserfarenhet. Samtliga personer ska ha mycket goda kunskaper i svenska och engelska.

Respektive person som ingår i den grupp av personer som anbudsgivaren föreslår i sitt anbud skall de tre senaste åren ha ansvarat för minst fem uppdrag inom produktion av film och tv på motsvarande nivå som efterfrågas i detta förfrågningsunderlag. Uppdragen skall ha uppfyllt uppdragsgivarens ställda krav. Om en person föreslås för flera kompetenser/personalkategorier ska det redovisas fem uppdrag per kompetens/personalkategori.

Anbudet skall innehålla:

En redovisning av de personer som skall genomföra uppdraget. Personerna skall redovisas genom Curriculum Vitae innehållande namn, teoretisk kompetens och erfarenhet. De fem uppdrag som beskrivits i föregående stycke ska redovisas i respektive CV.

Länsrättens bedömning

De grundläggande principerna som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transpa-

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 8
21620-09

rens (öppenhet och förutsägbarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad söl anden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten agerat i strid mot LOU.

En upphandlande myndighet har en hög grad av frihet att själv välja vad som ska upphandlas och att ställa de krav som den anser behövs för att säkerställa syftet med upphandlingen, förutsatt att kraven inte strider mot de gemenskapsrättsliga principerna eller reglerna i LOU. Proportionalitetsprincipen innebär att kvalifikationskraven måste ha ett naturligt samband och stå i rimlig proportion till det som upphandlas. Den upphandlande myndigheten får i en upphandling inte ställa högre krav än som behövs och är ända nåslenligt för den aktuella upphandlingen. Likabehandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbuds-förfarandet. En upphandlande myndighet får inte anta anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlaget.

Bolaget har gjort gällande att skall-kravet beträffande kunskaper i svenska och engelska är otydligt och oförutsebart, bl.a. eftersom det i förfrågningsunderlaget inte anges hur kunskaperna ska redovisas. LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat eller hur en utvärderingsmodell skall vara konstruerad. Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 bl.a. uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förut-

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM

Sida 9
21620-09

sättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Länsrätten finner att det faktum att det i förfrågningsunderlaget inte anges *hur* språkkunskaperna ska redovisas utan endast *att* de ska redovisas inte strider mot bestämmelserna i LOU. Förfrågningsunderlaget får i denna del anses vara tillräckligt tydligt och förutsebart utformat i fråga om innebörden av skallkravet. Det saknas därmed skäl att på denna grund besluta om ingripande enligt LOU.

Bolaget har vidare gjort gällande att anbudet förkastats på felaktiga grunder eftersom det av anbudet måste anses framgå att skall-kravet avseende språkkunskaper är uppfyllt. Länsrätten, som tagit del av bolagets anbud i denna del, finner inte några skäl att ifrågasätta Sidas bedömning av att bolagets anbud inte uppfyllt skall-kravet beträffande språkkunskaper. Sida har därmed enligt länsrättens mening inte åsidosatt de krav som följer av LOU när Sida inte låtit bolaget gå vidare i anbudsprövningen. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger således inte.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att det bolaget anfört inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EG-rättsliga principerna. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Ja Hamlin

Länsrättsfiskal

Föredragande har varit Erica Nystöm.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.